

Tarkastus- lautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024

raisiö

SISÄLLYS

1. Arvioinnin tausta	2
2. Tarkastuslautakunnan toiminta vuonna 2024	3
3. Arviointisuunnitelma.....	4
4. Tarkastuslautakunnan aiempien havaintojen toteutuminen.....	4
5. Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen	6
6. Talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen	8
6.1. Yleistä.....	8
6.2. Kaupunginhallitus	9
6.3. Kaupunkikehitysjaosto.....	9
6.4. Hyvinvointijaosto.....	10
6.5. Sivistyslautakunta.....	10
6.6. Vapaa-aikalautakunta.....	12
6.7. Infralautakunta	15
6.8. Lupalautakunta ja terveystalvontajaosto.....	17
6.9. Investointien toteutuminen.....	17
7. Arvio taloussuunnitelman riittävydestä.....	18
8. Henkilöstö	19
9. Omistajaohjauksen, konsernivalvonnan järjestämisen, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arviointi	19
10. Tiivistelmä tarkastuslautakunnan oleellisista havainnoista ja suosituksista	20

1. Arvioinnin tausta

Kuntalain 121 ja 125 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- valmisteltava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle
- hankittava asianomaisen selvitys ja kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta

Hallintosäännössä valtuusto on kuntalain mukaisten tehtävien lisäksi sisällyttänyt lautakunnan tehtäviin:

1. *seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.*
2. *huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä*
3. *tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.*

Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

Arviointityön suorittamisen perusteet

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa sekä mahdollisissa väliraporteissa. Arvioinnin lautakunta toteuttaa käyttämällä muun muassa seuraavia toimintatapoja:

1. Tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta sopii keskinäisellä työnjaolla eri toimielinten hallinnon seuraamisesta sekä kerää tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta. Salassa pidettävän aineiston käytettäväksi saamisesta lautakunta päättää erikseen.
2. Lautakunta pyytää kunnan organisaatiolta erikseen päätettäviä selvityksiä toiminnasta arvioinnin tueksi (esimerkiksi toimialojen itsearviointien yhteenvetoja, asiakaspalauteyhteenvetoja ja mahdollisia sisäisen tarkastuksen

yhteenvetoraportteja, laatuauditointeja, palveluiden prosessikuvauksia, talouden ja toiminnan seurantaraportteja, osavuosikatsaukset, kuntayhtymien arviointikertomukset).

3. Kokouksiin kutsutaan tarvittaessa kaupungin/arvioitavan kohteen viranhaltijajohdon lisäksi luottamushenkilöjohtoa, henkilökunnan edustajia, tytäryhtiöiden edustajia ja mahdollisia muita sidosryhmän edustajia selvittämään omasta näkökulmastaan arviointikohteen toimintaa, tavoitteita ja niiden toteutumista. Tarvittaessa haastateltaville jaetaan ennakoon täytettäväksi arviointilomake toimialan/vastuualueen toiminnasta ja taloudesta. Lomake ei ole julkinen eikä sitä liitetä pöytäkirjaan.
4. Arvioitavan vuoden tilinpäätös toimintakertomuksineen on asiakirja, josta ilmenevien tietojen perusteella arviointi ensisijaisesti suoritetaan.
5. Tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteisarviointeja esim. seutukunnan muiden kuntien kanssa yhteisesti järjestettyjen toimintojen osalta.

2. Tarkastuslautakunnan toiminta vuonna 2024

Tarkastuslautakunnan kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Ari Korhonen, puheenjohtaja	Juhani Hietala
Hans Våg, varapuheenjohtaja	Jarmo Halonen
Teija Hurmerinta (10.12.2024 alkaen Riikka Kilpi)	Riikka Kilpi (10.12.2024 alkaen Minna Kimiläinen)
Kimmo Nurmi	Ilse Leppäranta
Sisko Jaakkola	Raimo Perälahti

Lisäksi tarkastuslautakunnan kokouksiin on osallistunut kaupungin päävastuullinen tilintarkastaja HT, JHT Kirsi Ehlund.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut tilivuoden 2024 arvioimiseksi 10 kertaa. Lautakunnan arviointityön painopistealueena tilivuoden 2024 osalta on ollut lupalautakunnan alaisten tehtävälueiden tavoitteiden toteutumisen arviointi, omistajaohjaus, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet sekä strategisten tavoitteiden toteutuminen.

Lupalautakunnan osalta tarkastuslautakunta on kuullut kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattilaa, ympäristöpäällikkö Kirsi Anttilaa, rakennustarkastaja Petri Ojasta ja talouspäällikkö Sami Koskikalliota. Lisäksi tarkastuslautakunta on kuullut kokouksissaan kaupungin johdon edustajia, eri toimialojen johtavia viranhaltijoita ja hyvinvointikoordinaattoria sekä sivistyslautakunnan puheenjohtajistoa.

Sidonnaisuudet

Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuustiedot julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Tarkastuslautakunta on pyytänyt sidonnaisuusilmoitukset ilmoitusvelvollisilta luottamushenkilöiltä ja viranhaltijoilta. Tarkastuslautakunta on tarkastanut saapuneet ilmoitukset ja pyytänyt tarvittaessa täydennystä jo tehtyyn ilmoitukseen. Tarkastuslautakunta on julkaissut tarkastetut ilmoitukset kaupungin verkkosivuilla ja saattanut sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vuosittain.

3. Arviointisuunnitelma

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain kaikilta toimialoilta seuraavat asiat:

- talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen
- strategiassa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen
- muut strategiset ohjausasiakirjat, jotka määrittävät toimialueen toimintaa sekä niissä asetettujen tavoitteiden toteutuminen (syvällisempi tavoiteanalyysi erityisesti tarkastuksen painopisteenä olevasta toiminnasta)
- muut valtuuston päättämät keskeiset asiat, kuten merkittävät investoinnit, talousarviomuutokset, sopeuttamisohjelmat, henkilöstöä tai organisaatiota koskevat merkittävät päätökset tai muut periaatteellisesti keskeiset kaupungin toimintaa tai jonkin toimialan toimintaa koskevat päätökset
- keskeiset lakisääteiset velvoitteet ja niissä tapahtuvat muutokset lakisääteisyyden toteutuminen taloudessa ja toiminnassa

Lisäksi voidaan arvioida, miten yksittäinen valtuuston päätös on toteutunut koko kaupunkia koskien ja miten se on toteutunut toimialueella. Samassa yhteydessä voidaan myös arvioida valmistelua kokonaisuudessaan, sen kestoa ja onko päätöksenteon tueksi tuotettu riittävät ja monipuoliset tiedot.

Tarkastuslautakunta myös arvioi toimielinten päätöksenteon oikeellisuutta ja hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista.

Tarkastuslautakunta arvioi toiminnan tarkoituksenmukaisuutta suhteessa valtuuston päättämään strategiaan sekä mahdollisiin strategisiin ohjelmiin.

Säännönmukaisten tarkastuskohteiden lisäksi tarkastuslautakunta arvioi kunkin vuoden aikana valitseman painopistealueen. Painopistealueiden arviointisuunnitelmana on etukäteen laadittu arviointisuunnitelma, jota tarkastuslautakunta tarkentaa ohjelman edetessä.

4. Tarkastuslautakunnan aiempien havaintojen toteutuminen

Tarkastuslautakunta totesi edellisessä arviointikertomuksessaan seuraavaa:

1. *Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Raision kaupungissa on ollut käytäntö, jossa lautakunnat ja kunnanhallitus ovat antaneet vastauksen samalla kun arviointikertomus on käsitelty valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä kesäkuussa. Aikataulu on käytännössä hyvin rajallinen ja pohdintaa toimenpiteiden osalta ei juurikaan ole tehty. Nykyisin kunnissa on yleistynyt tapa, jossa tarkastuslautakunnan arviointikertomus käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä ja arviointikertomuksen johdosta annetut lausunnot käsitellään*

valtuustossa vasta syksyllä. Tällöin kaupunginhallitukselle jää paremmin aikaa pohtia mahdollisia toimenpiteitä ja vastata niiden johdosta valtuustolle. Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunginhallitus harkitsee arviointikertomuksesta annetun lausunnon rytmittämistä siten, että aihetta antavat toimenpiteet ja niiden johdosta annettavat lausunnot ehditään valmistella valtuustolle riittävässä aikataulussa.

Kaupunginhallitus päätti 29.4.2024 § 150 saattaa arviointikertomuksen kaupunginvaltuuston tietoon tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ja pyytää lausunnot lautakunnilta siten, että ne käsitellään kaupunginhallituksessa lokakuun loppuun mennessä yhdessä kaupunginhallituksen lausunnon kanssa. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja toimielinten vastaukset käsiteltiin valtuustossa 11.11.2024 § 107.

2. *Kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä tulee raportoida valtuustolle laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä edellyttämällä tavalla.*

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Raison kaupungin hyvinvointisuunnitelman 18.3.2024 § 13 ja käsitteli samassa yhteydessä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden nykytilaa indikaattoritiedon valossa. Valtuusto merkitsi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportin tiedokseen 5.5.2025 § 36.

3. *Valtuuston tulee päättää kuntain 14 §:n sekä hallintosäännön 87 §:n mukaisesti kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet.*

Valtuusto hyväksyi Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet valtuustokauden viimeisessä kokouksessa 5.5.2025 § 34. Velvoite on ollut säädettyinä kuntalakiin vuodesta 2021 lukien.

4. *Valtuuston tulee päättää kuntalain 14 §:n sekä hallintosäännön 45 §:n mukaisesti omistajaohjauksen periaatteet.*

Valtuusto ei ole päättänyt omistajaohjauksen periaatteista lain ja hallintosäännön edellyttämällä tavalla. Omistajapolitiittiset linjaukset ja omistajaohjauksen periaatteet on kuitenkin tarkoitus valmistella uudelle valtuustolle päätettäväksi osana strategian päivittämistyötä.

5. *Valtuuston on tarpeellista arvioida kaupungin tytäryhtiöiden lainojen ottaminen osana konsernin kokonaislainasalkkua ja hakea tähän kaupunkikonsernin kannalta perustelluimmat ratkaisut.*

Valtuusto on linjannut talousarviossa 2025, että tytäryhtiöt ottavat lainansa pääsääntöisesti kaupungilta, joka kilpailuttaa lainat ja perii konserniyhtiöiltä kohtuullisen marginaalin. Tytäryhtiöt eivät saa ottaa ulkopuolista lainarahoitusta ilman kaupungin lupaa. Linjaus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin kokonaisedun mukainen. Valtuusto on lisännyt 5.5.2025 § 34 saman linjauksen myös Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteisiin.

6. *Konserniohje tulee valmistella valtuustolle päivitettäväksi (Valtuuston asettama tavoite vuodelle 2023).*

Valtuusto hyväksyi konserniohjeen 11.11.2024 § 104.

7. *Kaupunginhallituksen tulee päättää hallintosäännön 102 §:n mukaisesti sisäisen tarkastuksen suunnitelmasta. Kaupunginhallituksen on syytä arvioida, miten sisäinen tarkastus järjestetään siten, että se täyttää valtuuston ja kaupunginhallituksen päättämän riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edellytykset ja tarkoituksen.*

Toistaiseksi kaupunginhallitus ei ole päättänyt sisäisen tarkastuksen suunnitelmasta. Valtuusto on hallintosäännössä päättänyt, että Raisiossa tulee olla sisäisen tarkastuksen suunnitelma. Hallituksen on päätettävä viipymättä sisäisen tarkastuksen suunnitelmasta.

Tarkastuslautakunta toteaa havaintoihinsa nojautuen, että kaupungissa ei tällä hetkellä ole sisäisen tarkastuksen toimintaa. Positiivista kuitenkin on, että tarvittavia kehittämistoimia on kartoitettu ja edellytykset niiden käyttöön ottamiselle ovat olemassa.

5. Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen

Talousarvion 2024 sitovuus määräytyy lautakunnittain siten, että sitovia lukuja ovat lautakunnan ulkoiset kokonaistulot, ulkoiset kokonaismenot ja niiden netto. Lautakunta voi suorittaa muutoksia palveluiden välillä. Tili- ja vastuuvapauden edellyttämä sitovuus muodostuu ulkoisesta toimintakatteesta (nettobudjetti). Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Rahoituslaskelmassa valtuustoon nähden sitovat erät ovat lainakannan ja antolainauksen muutokset.

Kaupunginhallituksen toimintatuotot (sis. KH konserni ja KH kaupunkikehitys yhteensä) 5,69 milj. euroa toteutuivat 0,69 milj. euroa (89 %) pienempänä kuin arvioitiin talousarviossa. Kaupunginhallituksen toimintakulut olivat 10,97 milj. euroa, mikä on 1,23 milj. euroa (90 %) vähemmän kuin talousarviossa. Kaupunginhallituksen toimintakate -5,28 milj. euroa toteutui 0,54 milj. euroa paremmin kuin talousarvion toimintakate -5,82 milj. euroa. Kaupunginhallituksen henkilöstökulut 5,09 milj. euroa toteutuivat 0,3 milj. euroa arvioitua pienempänä. Hallituksen muutkin menoerät toteutuivat odotettua pienempänä.

Sivistyslautakunnan toimintatulot 4,42 milj. euroa ylittyivät 0,28 milj. euroa ja toimintakulut 42,19 milj. euroa alittyivät 1,08 milj. euroa talousarvioon nähden. Lautakunnan toimintakate oli -37,77 milj. euroa, mikä oli 1,37 milj. euroa vähemmän kuin talousarvion toimintakate -39,14 milj. euroa. Lautakunnan henkilöstökulut olivat 33,23 milj. euroa ja ne toteutuivat talousarvion mukaisesti. Lautakunnan palvelujen ostot yhteensä 6,68 milj. euroa olivat 0,43 milj. euroa pienemmät arvioidusta.

Vapaa-aikalautakunnan toimintakate oli -2,88 milj. euroa, mikä oli 0,45 milj. euroa parempi kuin talousarvion toimintakate. Toimintakulut 4,19 milj. euroa toteutuivat 0,34 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa arvioitiin. Toimintatuottojen toteuma 1,32 milj. euroa oli 109 % talousarvion arvioiduista tuloista.

Lupalautakunnan toimintakate -0,43 milj. euroa toteutui paremmin kuin talousarvion toimintakate -0,69 milj. euroa. Lautakunnan toimintatuotot 0,86 milj. euroa toteutui paremmin kuin arvioitiin 0,03 milj. euroa. Toimintakulut olivat -1,28 milj. euroa, 5 % arvioitua pienemmät. Lupalautakunnan toimintatuloihin sisältyi yksittäinen suuri maa-aineslupamaksu lähes 0,57 milj. euroa. Lautakunnan palvelujen ostot ja henkilöstökulut toteutuivat arvioitua pienempänä.

Infralautakunnan toimintakulut olivat yhteensä 22,16 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 0,22 milj. eurolla (99 %). Toimintatuottoja kertyi 6,55 milj. euroa. Toimintatuottoja kertyi 1,18 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa arvioitiin. Lautakunnan toimintakate oli -15,61 milj. euroa, mikä oli 1,40 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Lautakunnan tuloihin vaikutti hulevesimaksutuotot, joita ei ollut sisällytetty talousarvioon. Lisäksi tarkastus- ja valvontamaksut toteutuivat odotettua paremmin. Myöskin Fölin liikennöintikustannuksista saatiin palautusta. Toimintamenot toteutuivat pienempänä, vaikka hulevesilasku ei sisältynyt talousarvioon. Lautakunta säästi henkilöstökuluissa rekrytointiongelmien ja sijaisten saatavuusongelmien takia lähes 0,82 milj. euroa.

Koko kaupungin toimintatuotot toteutuivat 18,83 milj. euron suuruksina. Toimintatuotot toteutuivat 0,92 milj. euroa odotettua paremmin.

Kaupungin toimintakulut olivat yhteensä 80,80 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat 3,11 milj. euroa pienempänä kuin muutettu talousarvio. Kaupungin suurimpia menoeriä ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Henkilöstökulut 49,8 milj. euroa toteutuivat 1,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Palvelujen ostot 18,67 milj. euroa toteutuivat odotusten mukaisesti. Aine ja tarvikeostot, vuokratulot ja muut toimintakulut toteutuivat yhteensä 1,5 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa arvioitiin.

Kaupungin toimintakate oli -61,96 milj. euroa, mikä oli 4,03 milj. euroa parempi kuin muutetun talousarvion toimintakate -65,99 milj. euroa. Toimintatuotot kattoivat 23,3 % toimintakuluista. Prosenttiosuus heikkeni 0,7 % vuoden 2023 prosenttiosuudesta 24 %. Toimintakate oli 2,9 milj. euroa huonompi kuin vuonna 2023. Toimintakulut kasvoivat vuodesta 2023 3,1 milj. euroa, kun taas tuotot kasvoivat vain 0,1 milj. euroa.

Kaupungille kertyi verotuloja 61,0 milj. euroa, mikä oli 0,50 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Tulo- ja yhteisöverokertymä laskivat yhteensä 3,6 milj. euroa. Erityisesti tuloverokertymän kehitykseen vaikutti työllisyystilanteen huononeminen. Palkkasummat eivät kasvaneet.

Kaupunki sai vuonna 2024 valtionosuuksia yhteensä 13,9 milj. euroa. Valtionosuuksien toteuma ylitti talousarvion 0,86 milj. eurolla. Valtionosuudet tippuivat vain 0,2 milj. euroa edellisestä vuodesta. Valtionosuuksien kehityssuunta tulee kuitenkin tulevaisuudessa olemaan laskeva.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -0,37 milj. euroa. Nämä toteutuivat 0,71 milj. euroa suurempana. Kaupungin lainojen korkokulut olivat 2,21 milj. euroa. Korkokulut tulevat seuraavina vuosina kasvamaan investointilainojen määrän kasvusta johtuen. Saadut korkotuotot toteutuivat odotettua paremmin.

Vuosikate oli 12,59 milj. euroa. Se toteutui 4,67 milj. euroa arvioitua paremmin. Kaupungin tulorahoitus kattaa 112,7 % kaupungin tekemät poistot ja arvonalennukset. Tunnusluku laski huomattavasti 66 % vertailuvuodesta 2023, vaikka poistot ja arvonalennukset pysyivät lähes samansuuruisina.

Kaupungin poistot yhteensä 11,17 milj. euroa toteutuivat 2,83 milj. euroa talousarviota suurempana. Tähän sisältyi ylimääräinen lisäpoisto noin 3 milj. euroa, joka tehtiin Vaisaaren koulun purkamiseen varautumiseksi. Vaisaaren koulun käyttö tulee loppumaan ja se tullaan purkamaan, kun Tiedonpuiston koulu valmistuu ja otetaan käyttöön.

Tilikauden tulos poistojen ja arvonalentumisten jälkeen oli 1,42 milj. euroa. Tulos oli 1,84 milj. euroa muutettua arviota parempi. Ylijäämäiseen tulokseen vaikutti toimintatuottojen pieni kasvu, verotulojen ja valtionosuuksien arvioitua parempi toteutuminen ja toimintakulujen toteutuminen arvioitua pienempänä. Vuoteen 2023 verrattuna kulut kasvoivat 3,06 milj. euroa ja verotulot ja valtionosuudet pienenivät yhteensä lähes 3,8 milj. euroa, lisäksi rahoituskulut kasvoivat lähes 0,98 milj. euroa, joten tulos oli 7,43 milj. euroa vuoden 2023 tulosta huonompi.

Kaupunginhallitus esittää tilinpäätösvuoden 1,42 milj. euron tuloksen käsittelystä, että tehdään investointivaraus yhteensä 1,2 milj. euroa Tiedonpuiston koulun uudisrakennushankkeelle. Edellä esitetyn jälkeen tilikausi olisi silti ylijäämäinen 0,22 milj. euroa. Vuoden 2024 ylijäämäisen tilinpäätöksen jälkeen taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää yhteensä 24,20 milj. euroa.

Kaupungin lainakanta kasvoi 18,14 milj. euroa. Lainakannan muutos oli arvioitua pienempi 6,68 milj. euroa. Lainakannan muutos toteutettiin eri tavalla kuin talousarvion rahoitusosuudessa suunniteltiin. Kaupunki lyhensi pitkäaikaisia lainojaan 6,31 milj. eurolla mutta nosti lyhyt aikaisia lainoja lisää 24,45 milj. euroa. Lainamäärä oli vuoden 2024 lopussa 67,9 milj. euroa. Lainamäärä tulee nousemaan tulevina vuosina investointimäärän kasvun myötä sekä emon että konserniyhtiöiden osalta.

Kaupungin investointien tulo-rahoitusprosentti on 33,9 %. Investointien tulo-rahoitustunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien oma hankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tulo-rahoitusprosentti oli vuonna 2023 79,3 %. Prosentti on tippunut 45 % vuodesta 2023 ja lähes 105 % vuodesta 2022. Kaupungin laskennallinen lainanhoitokate on kuitenkin 1,4, mikä tarkoittaa, että lainanhoitokyky on tyydyttävällä tasolla, kun se on yli 1.

Kaupungin omavaraisuusaste 59 % jää alle hyvän tason. Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 94,1 prosenttiin. Kaupungin vieraan pääoman takaisinmaksuun tarvittaisiin 94,1 % kaupungin käyttötuloista. Tunnusluku huonontui 26 % verrattuna edelliseen vuoteen. Kaupungin toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet ovat huomattavasti alemmalla tasolla kuin ennen sote-uudistusta ja samaan aikaan sen velka on kasvanut investoinneista johtuen.

Kaupungin taseen ylijäämä on lähes 24,2 milj. euroa ja lisäksi taseessa on investointivaroja, vapaaehtoisia varauksia yhteensä 17 milj. euroa. Kaupungin tase on vahva ylijäämien suhteen.

6. Talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

6.1. Yleistä

Raision kaupungin vuoden 2024 tilikauden tulos on investointivarausten sekä poistojen jälkeen 0,2 milj. euroa ylijäämäinen. Ilman varauksia (1,2 milj. euroa) sekä ylimääräisiä poistoja (2,8 milj. euroa) vuositulos on 4,2 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2023 vastaava tulos oli 12,8 milj. euroa. Vaikka tulos on edelleen hyvä, on yleisessä talouden kehityksessä tapahtunut selkeä käänne alaspäin.

Kaupungin lainamäärä 31.12.2024 oli 67,9 milj. euroa. Lainamäärä kasvoi edellisvuodesta noin 18,1 milj. eurolla. Kaupungilla on tulevaisuudessa edessään

isoja investointeja, kuten koulu- ja päiväkotihankkeet sekä useat Raision keskustan infrahankkeet. Lainamäärä tulee lähivuosina kasvamaan huomattavasti, eikä ole realistista, että investointitarpeet kyettäisiin rahoittamaan käyttötalouden turvin. Kaupungin kasvu näyttäytyy tärkeimpänä taloutta vakauttavana tekijänä tulevaisuudessa.

Kaupunki on saavuttanut toiminnalliset tavoitteet erinomaisesti. Asukasluku kasvoi peräti 386 henkilöllä ja oli vuoden vaihteessa 25 717. Myös kuntien elinvoimavertailuissa Raisio pärjasi erinomaisesti. Henkilöstön sairauspoissaolokustannukset pienentyivät 0,6 milj. eurolla.

Raision tilinpäätökset ovat useampana vuonna peräkkäin olleet merkittävästi talousarviossa ennustettua parempia. Talouden osalta on edelleen syytä kiinnittää huomiota talouden seurantaan mahdollisimman reaaliaikaisesti.

Myös tilinpäätöksessä tulee antaa mahdollisimman selkeä kuva tulojen ja menojen tosiasiallisesta tasapainosta. Kun investointivaroja aikanaan puretaan poistoerona investointikohteisiin, syntyy riski, että kaupungin taloudesta muodostuu ristiriitainen kuva, etenkin jos tilinpäätöksessä tulokseen oleellisesti vaikuttavia eriä on paljon ja niiden merkitys on lähinnä kirjanpidollinen.

6.2. Kaupunginhallitus

Kuntalain mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen tulee mm. vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta, vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta, huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus on pääsääntöisesti saavuttanut valtuuston sille asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Kaupunginhallituksen vastuulla on valvoa ja huolehtia, että kaikki kuntalain ja hallintosääntöjen edellyttämät asiakirjat on kaupungissa laadittu. Joidenkin asiakirjojen sekä sisäisen tarkastuksen osalta kaupungissa esiintyy puutteita. Näistä puutteista on raportoitu toisaalla tässä arviointikertomuksessa.

6.3. Kaupunkikehitysjaosto

Kaupunkikehitysjaosto kehittää alueen maankäyttöä ja kaupunkikuvaa sekä luo edellytykset hyvälle kaupunkiympäristölle. Kaupunkikehitysjaosto edistää asumisoloja ja luo elinkeinoelämälle toimintaedellytyksiä sekä ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä. Kaupunkikehitysjaosto toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa ja päätöksenteko on linjassa kaupunkikehityksen kokonaisuuden sekä meneillään olevien valmisteluiden kanssa.

Kaupunkikehitysjaosto on käsitellyt vuoden 2024 aikana pääsääntöisesti asemakaavamuutoksia, joukkoliikennettä ja keskustan suunnittelukilpailua. Kaupunkikehitysjaosto on käsitellyt kaavoitusohjelman vuosille 2025-2027 kokouksessaan 10.10.2024 ja valtuusto on hyväksynyt ohjelman 9.12.2024 § 121. Kaupunkikehitysjaoston toiminta noudattaa hallintosääntöä eikä tarkastuslautakunta havainnut huomautettavaa.

6.4. Hyvinvointijaosto

Hyvinvointijaoston tehtävänä on edistää kunnan strategiassa määriteltyjä tavoitteita kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin näkökulmasta sekä huolehtia niistä tehtävistä, mitkä laissa on säädetty kunnan velvollisuudesta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä, mukaan lukien hyvinvointikertomuksen valmistelu ja sitä koskevan seurannan toteuttaminen.

Kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä on raportoitava valtuustolle vuosittain ja sen lisäksi valtuustokausittain on valmisteltava hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointikertomus.

Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2025 hyväksyttiin valtuustossa 18.3.2024. Raision hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti 2024 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 5.5.2025 § 36. Suurin osa toimenpiteistä on edistynyt ja vain hyvin harva toimenpide on jäänyt toteutumatta. Hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä edistetään järjestelmällisesti.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Raision kaupungin HYTE-kertoomaan, jonka perusteella määräytyy kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa. Lisäosa on kannustin, joka määräytyy kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Raision HYTE-kerroin on seudullisessa vertailussa matalin. Raision saamien HYTE-eurojen määrä oli v. 2024 yhteensä 414 700 euroa ja ne laskivat edellisvuodesta 42 000 euroa.

6.5. Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan toimialaan kuuluvat perusopetus, Raision lukio, Raisio-opisto ja varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut. Sivistyslautakunnan talous toteutui talousarviota paremmin. Tulot ylittivät talousarvion 7 % ja menot alittuivat 1 %, erotuksen ollessa talousarviosta +0,9 milj. euroa. Keskeisenä syynä oli, että varhaiskasvatuksen maksutuotot ylittivät arvion lasten määrän kasvun myötä. Valtakunnallinen linjaus hankerahoituksen pienentämiseksi näkyi sivistyslautakunnan hankerahoituksen pienentyessä noin 40 %. Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Kaikkia toimenpideohjelmaan merkittyjä henkilöstösäästöjä ei toteutettu. Henkilöstövuodet (htv) kasvoivat 11,2 henkilöllä (+1,8 %), mikä on selvästi vähemmän kuin edellisenä vuotena.

Kouluverkon ja varhaiskasvatuksen palveluverkkouudistukset etenevät suunnitellusti: Tiedonpuiston koulun rakentaminen on käynnissä ja etenee suunnitellusti. Toisen tulevan yhtenäiskoulun eli Myllypellon koulun tarve- ja hankesuunnitelma on hyväksytty. Kaanaaseen sijoittuvan Raisionlahden koulun tarvesuunnitelma on käynnistynyt. Varhaiskasvatuksessa Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen on käynnissä ja etenee suunnitellusti. Kolme ryhmäperhepäivähoitopaikkaa on suljettu kuluvan vuoden aikana. Varppeen päiväkodin pihaa on uudistettu.

Toimintavuoden 2024 painopisteinä perusopetuksessa on ollut yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen, sekä Liikkuva koulu -toiminnan ja Raiha-kerhojen kehittäminen. Perusopetuksen yhtenäisen toimintakulttuurin käsikirja on edennyt, mutta jäänyt odottamaan tuen uudistuksen suuntaviivoja ennen valmistumistaan. Kaikki Raision perusopetuksen koulut ovat Liikkuva koulu -toiminnassa mukana. Raisio harrastaa -mallin ryhmät ovat mahdollistaneet harrastamisen yli 1500 lapselle ja nuorelle. Varhaiskasvatuksen henkilöstön digitaalisia taitoja kehitettiin hyvän pedagogisen toiminnan kehittämishanke "Uudet lukutaidot" mukaisesti.

Yhtenä painopistealueena on ollut oppilaiden poissaolojen vähentäminen. Tavoitteeseen ei ole kuitenkin päästy, vaan poissaolot ovat lisääntyneet. Syksyllä 2024 poissaoloja oli keskimäärin 1,6 kertaa enemmän kuin keväällä 2024.

Kulttuurikasvatusohjelma Elämyspolku tuotti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsille ja nuorille monipuolisia kulttuurielämyksiä. Elämyspolun ohjauksiin osallistui kirjastossa 1730 ja museossa 980 lasta kulttuuriohjelmaan osallistuneiden lasten lisäksi.

Perusopetus on ollut mukana alueellisen opiskeluhoollon kehittämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Yhteisövaikuttavuuden pilotointi on edennyt ja toiminnan alueellinen laajeneminen koko Varhan alueelle on tavoitteena. Tavoitteena hankkeessa on tarjota lapsille, nuorille ja heidän perheilleen kuormittavissa elämäntilanteissa tukea mahdollisimman aikaisin ja helposti yhden kontaktin periaatteella.

Perusopetuksessa valmistaudutaan oppimisen tuen ja siihen liittyvän lainsäädännön uudistumiseen, joten jo tehdyt suunnitelmat on jätetty odottamaan vuoden 2025 alussa tulevaa linjausta. Lasten ja Nuorten hyvinvointisuunnitelmaa käsitellään vapaa-aikalautakunnan osiossa.

Mylly-Antin koulu on vakiinnuttanut toimintansa kuluvan vuoden aikana. Kaikki oppilaat, joita on yhteensä 36 henkilöä, ovat erityistä tukea tarvitsevia. Koulussa työskentelee kuusi erityisluokanopettajaa ja 30 koulunkäynninohjaajaa sekä rehtori. Suunnitelmien mukaisesti toiminta siirtyy Myllypellon koulun yhteyteen, kun tila valmistuu.

Perusopetuksen oppilasmäärä oli 2445, kasvua kokonaismäärässä 23 oppilasta. Raision lukion opiskelijamäärä oli 438, sekä kaksoistutkinnon suorittajia 34 oppilasta. Ylioppilastutkinnon tulokset ovat olleet valtion keskiarvon tuntumassa. Lukion laatustrategian laatiminen sisäisen laadunvalvonnan kehittämiseksi on ollut käynnissä vuoden 2024 aikana ja hyväksytty tammikuussa 2025. Oppimisen tuen kehittämishankkeessa on työskennellyt päätoiminen erityisopettaja.

Sivistyslautakunnan strategisena tavoitteena on taata laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus. Toiminnallisina tavoitteina ovat: 1) uudet ja tarkoituksenmukaiset ja riittävät varhaiskasvatus- ja oppimisympäristöt, 2) henkilöstön, lasten ja nuorten hyvinvointi, 3) toiminnan korkea laatu sekä 4) tasapainoinen talous ja tarkoituksenmukainen toiminnan järjestäminen. Toiminnan laatua kuvaavat mittarit ovat edelleen yleisluonteisia, mutta niitä on täsmennetty sanallisesti aikaisemmista vuosista, jolloin niissä on enemmän tietoa toiminnan kehittymisestä.

Raisio-opisto järjesti 8928 opetustuntia (vuonna 2023 9449), joista Raisiossa 5908 tuntia. Kursseja järjestettiin yhteensä 456, opiskelijoita oli 3515, joista alle 19-vuotiaita 398. Aikuisten taiteen opetuksen suunnitelma (OPS) on valmistunut neljän opiston yhteishankkeena.

Lautakuntatyötä arvioitiin erikseen haastatteleamalla sivistyslautakunnan puheenjohtajistoa. Lautakunnan jäsenet saavat monesti palautetta kansalaisilta, joita sitten voidaan käsitellä kokouksissa. Riskinä tässä on puuttua liikaa operatiiviseen toimintaan, joka ei lautakunnan toimivaltaan kuulu. Esiteltäviin päätösehdotuksiin annetaan puheenjohtajiston mielestä toisinaan liian vähän vaihtoehtoja. Kouluverkkouudistuksen toimeenpanossa lautakuntaa on informoitu vain vähän,

vastuu on selvästi ollut rakentamispuolella, jolloin tarpeisiin vastaaminen voi jäädä vajaaksi. Kehitysehdotuksena jatkoon puheenjohtajisto ehdotti, että valtuustokauden vaihtuessa myös lautakuntaa pitäisi perehdyttää. Siinä olisi hyvä selkeyttää, mistä kukin toimijataho vastaa arjen toiminnassa.

Raision kouluverkko uudistuu merkittävästi seuraavien vuosien aikana. Palveluverkon uudistamisen onnistumisen merkitys on koko kaupungille merkittävä. Siksi rakennusprosesseja käytiin lävitse kiinteistöpäällikkö Ari Jalosen kanssa. Lähtökohtana toimitilahankinnoissa ovat kaupungin strategiset tavoitteet ja palveluverkosto, jota suunnitellaan jatkuvana prosessina yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Rakentamisen prosessi etenee tarveselvityksen, sitä seuraavan hankesuunnittelun kautta lopulliseen investointipäätökseen ja lopulta rakentamsvaiheeseen. Saadun selvityksen perusteella rakennusprojekteja hallitaan kaupungissa suunnitelmallisesti.

Lautakunta vastaa toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta ja raportoi keskeiset johtopäätökset kaupunginhallitukselle. Riskejä analysoidaan todennäköisyyden ja vaikuttavuuden perusteella, joiden tulo on riskiluku. Matriisin kokoa ei ilmoiteta taulukossa, eikä muualla tekstissä, joten riskiluvun arviointi on vajaata. Keskeisinä riskeinä on arvioitu riittävän ja koulutetun henkilökunnan rekrytointi sekä henkilöstöön liittyvät riskit - avainhenkilö-, työtapaturmariski tai kuormittavuuden riski.

Sivistyssektorin toiminta on systemaattista ja ennakoivaa. Tiedonpuiston koulun valmistuminen vuoden 2026 alussa ja myöhemmin Myllypellon koulun valmistuminen tulee muuttamaan perusopetuksen järjestämistä Raisiossa merkittävästi. Muutoksen suunnittelu on alkanut. Kaiken kaikkiaan voimme katsoa hyvillä mielin sivistyssektorin toimintaa valtuustokauden päättyessä.

6.6. Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunnan toimialaan kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Vapaa-aikatoimiala saavutti vuoden 2024 pääsääntöisesti sille asetetut toiminnalliset tavoitteet. Tilinpäätöksen osalta tulot ylitettiin 9 % suunnitellusta ja menot alitettiin 8 % suunnitellusta, erotuksen ollessa +0,45 milj. euroa positiivinen. Uintikeskus Ulpukassa oli toimintavuoden aikana 222 537 kävijää, jolloin tuloja saatiin noin +92 000 euroa suunniteltua enemmän. Kaupunki kompensoi Uintikeskus Ulpukan toimintaa noin 700 000 eurolla vuodessa tällä hetkellä. Vapaa-aikalautakunnan henkilötyövuodet kasvoivat 3 henkilöllä (+4,6 %)

Hyvinvointialueen ja Raision kaupungin yhteistyötä selvitettiin tarkoin vuoden 2023 tarkastuksessa. Nyt vuoden 2024 tarkastuksessa yhteistyön kehittymistä ei tarkastettu erikseen, vaikka monia puutteita oli havaittavissa aikaisemmin. Niitä on syytä tarkastella jälleen vuoden 2025 selvityksessä.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja käytetään paljon ja kaupungin toimesta on ollut monipuolisesti tapahtumia kuntalaisille. Raision museo Harkko vakiinnutti toimintansa kirjastotalossa ja kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toiminta saman katon alla mahdollisti uudenlaista yhteistyötä palveluiden kesken.

Museossa järjestettiin vuoden aikana kolme näyttelyä, joissa kävijöitä oli yhteensä 4065 henkilöä. Kirjastotalon aulagalleriassa sekä Raision kaupungintalon Galleriassa järjestettiin yhteensä 13 näyttelyä, joissa vieraili kaikkiaan 3740 kävijää. Kirjaston kokonaislainaus pysyi lähes samana kuin vuonna 2023 (laskua 1,6 %) ollen 497 990

lainaa. Erityisen suosittuja tapahtumia ovat olleet kuukausittain järjestettävät Lastenlauantait, joissa vieraili 100-300 kävijää joka tapahtumassa. Sivistyskeskuksen kanssa yhdessä järjestettäviin Elämyspolku-tapahtumiin osallistui 1703 lasta kirjastossa ja 980 lasta museossa.

Kirjastossa on jatkettu panostusta ikäihmisten ja erityisryhmien palveluiden kehittämiseen. Kirjaston kotipalveluun on tullut lisää asiakkaita (32 asiakasta, kasvu 28 %). Maahanmuuttajille suunnattuja palveluita on kehitetty ja monikielinen kirjakokoelma on otettu käyttöön.

Yleisten kirjastojen yhdessä rakentama kansallinen e-kirjasto aukesi keväällä 2024 ja Raisio liittyi e-kirjaston jäseneksi heti alusta lähtien. E-kirjaston myötä erityisesti e-lehtien saatavuus on parantunut, mikä näkyy lainauksien kasvussa (15 %). Kirjastotaloon hankittiin vuoden aikana uudet infonäytöt.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden tavoitteena oli tarjota eri-ikäisille raisiolaisille omaehtoisia sekä organisoituja liikunta- ja urheilumahdollisuuksia. Erilaisia liikkumiseen tähtääviä ohjelmia oli menossa vuoden 2024 aikana hengästyttävä määrä eri-ikäisille. Esimerkkinä uudenlaisesta toiminnasta on eläkeläismiesten matalan kynnyksen liikuntaryhmä Kerttulan kööri, joka pyöri vapaaehtoisvoimin ja mukaan on löytänyt syksyn 2024 aikana jo 68 eläkkeellä olevaa miestä.

Yhtenä painopistealueena on ollut liikuntaneuvonta, jota on kohdistettu perheisiin, jotka liikkuvat vähän. Perheitä on ohjattu neuvontaan varhaiskasvatuksesta ja lastenneuvolasta laadittujen palvelupolkujen avulla tai perhe voi varata ajan omatoimisesti. Muillekin kohderyhmille on ollut omaa suunniteltua liikuntaneuvontaa.

Liikuntaolosuhteita on kehitetty pitkäjänteisesti kaupungin toimesta. Raision liikuntaympäristöjen kehittämisohjelma vuosille 2023-2027 eteni toimenpidetasolle. Tarkastelun perusteella Raisiolla on 61 ulkoliikuntapaikkaa: 11 retkeilyreittiä, 6 kuntorataa, 5 hiihtolatua, 2 uimarantaa, 2 frisbeegolfrataa, 1 radio-ohjattavien rata, 4 ulkokuntosalia, 1 kuntoportaat, 1 lähiliikuntapaikka, 1 pumptrack-rata, 130 km kevyen liikenteen väylää, 1 yleisurheilukenttä sekä 36 pallokenttää (hiekkaa), 2 luonnonnurmikenttää, 4 tekonurmikenttää, 4 beachvolley-kenttää, 5 koripallokenttää, 1 lentopallokenttä, 11 ulkojääkenttää sekä 4 yksityistä ulkoliikuntapaikkaa. Ulkoliikuntapaikkoja hoitaa 31 henkilöä huoltosuunnitelman mukaisesti. Sisäliikuntapaikkoina on: 1 uimahalli, 1 kamppailulajien tila, 2 kuntosalia, 10 liikuntasalia, 17 yksityistä sisäliikuntapaikkaa (joista 7 kuntokeskuksia), 1 liikuntahalli, 1 telinevoimistelun harjoittelutila sekä 2 jäähallia.

Liikuntaolosuhteita kehitettiin muun muassa kehittämällä retkeilyreittien opasteita, lisäämällä levähdyspaikkoja ja uudistamalla Haunisten altaan grillipaikkaa. Kerttulaan hankittiin uusi lumitykki ja uintikeskus Ulpukan kilpailutapahtumien ajanottolaitteet uusittiin.

Nuorisopalvelut on tarjonnut nuorille monenlaisia mahdollisuuksia ja toimintaa vapaa-aikaan. Nuorisotilatoimintaa on järjestetty Nopassa, Tikken nuokkarilla Tikanmaalla, sekä musiikkitala Pommarissa. Krookilassa sijaitseva nuorisotila Krokkari toimi kevään, jonka jälkeen tila suljettiin vähäisen kävijämäärän vuoksi.

Nuorille on tarjolla ryhmätoimintaa, tapahtumia, leirejä ja retkiä. Nuorisotyö järjesti ensimmäisen kerran yhteistyöillan maahanmuuttajanuorten kanssa toimivien tahojen kanssa.

Nuorisotoimi tekee laaja-alaista toimintaa nuorten parissa. Toimintaa on niin paljon, että toiminnan lisäämisen sijaan olisi hyvä miettiä, millä toimin saadaan eniten vaikuttavuutta, mitä asioita keskeisesti halutaan kehittää ja suunnata toimintaa enenevästi erityisiin painopistealueisiin. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma antaa tähän lisänäkökulmaa tuleviksi vuosiksi.

Hyvinvointisuunnitelma saatiin valtuustossa hyväksytyksi maaliskuussa 2024. Lokakuussa valmistui lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2025 osana koko kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa syventää tavoite- ja toimenpidetasoja juuri lapsille, nuorille ja perheille. Lisäksi suunnitelmaan on lisätty Raision kaupungin opiskeluhoitosuunnitelma.

Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja tuottavat hyvinvointialue, kaupunki ja kaikki muut toimijat. Kaupungille hyvinvointialue muodostaa keskeisen kumppanin palveluiden toteuttamiseen. Keskeistä siinä on yhteistyön jatkuvuuden turvaaminen ja vahvistaminen sekä yhteistyön kehittäminen ja johtaminen. Yhteisiä toimintakokonaisuuksia ovat: varhaiskasvatuksen verkostot, perhekeskustyö, opiskelijahuollon palvelut ja yhteisöllinen opiskeluhoito, yhteiset moniammatilliset ohjaus- ja työryhmät, alueellinen yhteistyö niin järjestöjen, seurakuntien kuin muiden toimijoiden välillä ja vapaaehtoistyön verkostot sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostot.

Hyvinvointi on moniulotteinen käsite, eikä sitä voida mitata yhdellä mittarilla. Tilastot ja kokemustieto eli useammat mittarit (indikaattorit) ja erilaisten kyselyiden tulokset yhdessä antavat suuntaa hyvinvoinnin tilasta.

Lasten nuorten hyvinvointisuunnitelman neljä määriteltyä painopistettä ovat:

1. Lasten ja nuorten ja perheiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen
2. Lapsille ja nuorille saavutettavan ja turvallisen elinympäristön mahdollistaminen
3. Lasten ja nuorten fyysisen hyvinvoinnin ja terveiden elintapojen edistäminen
4. Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen

Painopisteille on määritelty syvennetyt tavoitteet ja toimenpiteet. Tarkastelun perusteella toimenpiteitä, vastuutahoja ja mittareita on paljon. Arviointia toimenpiteiden toteutumisesta tehdään aktiivisesti ja poikkihallinnollisesti talousarvioprosessin yhteydessä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain valtuustolle osana hyvinvointisuunnitelmakokonaisuutta sekä valtuustokauden lopussa osana laajaa hyvinvointikertomusta. Hyvinvointikoordinaattori koordinoi ja seuraa suunnitelman toteutumista yhdessä kaikkien toimialojen ja kaupungin johtoryhmän kanssa.

Lautakunta vastaa toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta ja raportoi keskeiset johtopäätökset kaupunginhallitukselle. Riskejä analysoidaan todennäköisyyden ja vaikuttavuuden perusteella, joiden tulo on riskiluku. Matriisin kokoa ei ilmoiteta taulukossa, eikä muualla tekstissä, joten riskiluvun arviointi on vajaata. Keskeisinä riskeinä on arvioitu henkilöstöön liittyvät riskit - avainhenkilö-, työtapaturmariski tai kuormittavuuden riski sekä energiakriisi.

Vapaa-aikalautakunta muuttuu hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnaksi 1.6.2025. Siinä yhteydessä tehtävät ja toimivalta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta kasvavat. Kaiken kaikkiaan vapaa-aikalautakunnan toiminta on erittäin

laaja-alaista ja kuntalaisille palveluja tarjoavaa. Toimintaa on niin moneen suuntaan, että painopisteiden priorisointia kannattaisi miettiä vaikuttavuuden kannalta, kun tutkimustietoa on käytettävissä.

6.7. Infrastruktuuri

Vuonna 2024 toteutettiin valtuuston hyväksymää koulu- ja varhaiskasvatuksen palveluverkon uudistamista. Tiedonpuiston koulun rakentaminen (aloitus kesällä 2023) jatkuu ja koulun on määrä valmistua loppuvuonna 2025. Koulun rakentaminen on pysynyt sille annetussa aikataulussa ja budjetissa. Kuloistenniityn päiväkodin rakentaminen on aloitettu ja päiväkodin pitäisi valmistua syksyllä 2025. Uuden yhtenäiskoulu 2:n tarve- ja hankeselvitykset on valmisteltu ja hyväksytty keväällä 2024. Urakoitsijaksi on valittu Lapti, joka voitti urakan kokonaisedullisimmalla tarjouksella ja parhailla laatuasteilla.

Varaudutaan E18-kehätien parantamiseen Raision keskustassa -hankkeen toteuttamiseen; Martinkadun rakentaminen / parantaminen toteutetaan yhteishankkeena Raision Vesi Oy:n kanssa. E18-Kehätiehankkeen toteuttamisesta Raision kaupunki on saanut valtion osalta rahoituspäätös vuoden 2024 lopulla. Hankkeen kustannusarvio on 235 milj. euroa, josta valtion talousarvioesityksessä valtion osuudeksi on myönnetty 190 milj. euroa. Raision kaupungin rahoitusosuus on enintään 20 milj. euroa ja Fintraffic Tie Oy:n 25 milj. euroa.

Väylävirasto laatii rataverkkojen parantamishankkeiden (Turku–Uusikaupunki perusparannus, Turku–Naantali sähköistys ja perusparannus) ratasuunnitelmia. Infrapalvelut osallistuu suunnittelun hankeryhmiin. Nuorikkalan seisakkeen ratasuunnitelman laatiminen yhdessä Väyläviraston kanssa jatkuu. Hankkeelle ei ole toteuttamispäätöstä. Kuloisten risteys sillan uusimiseksi laaditaan tiesuunnitelmaa yhteistyössä Varsinaissuomen ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa. Uuden sillan ja siihen liittyvien liikenne- ja rakennus- ja rakentaminen on tarkoitus lähteä käyntiin vuonna 2026.

Muutoksia infrastruktuurin talousarvioon aiheuttaa maailmanpoliittinen tilanne sekä energian- ja muiden kustannusten nousu. Vuoden 2024 talousarvion menoarvioihin liittyi paljon epävarmuustekijöitä. Tilikauden tuloksessa toimintatuotot olivat n. 6,5 milj. euroa ja toimintakulut n. 22,1 milj. euroa. Investointikohteet toteutuivat suunnitellusti.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) antoi päätöksen rakennussuojeluasiassa 5.10.2023, jossa todettiin, että Harkko rakennusta ei määrätä suojeltavaksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Raision kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 4.12.2023 §135, että Harkko-rakennuksen purkulupaa haetaan ja rakennus puretaan vuonna 2024. Purku kuitenkin viivästyy hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen vuoksi.

Raision kaupunki vuokraa Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle toimitiloja 3+1 (+ mahdollinen optiovuosi). Sopimukset ovat voimassa vuoden 2025 loppuun asti.

Muiden kiinteistöjen peruskorjauksia tehdään 1,2 milj. euron määrärahalta.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat sekä lautakunta-tasolla että palveluyksiköittäin.

Kunnallistekniset palvelut

Kunnallistekniset palvelut koostuu kuudesta tulosyksiköstä, joita ovat suunnittelu, rakennuttaminen, kunnossapito ja hoito, tuotanto ja logistiikka, materiaali- ja palvelut sekä joukkoliikenne. Toiminnan tarkoituksena on tuottaa palvelut kokonaisuuden kannalta taloudellisesti, tehokkaasti, turvallisesti ja ammattitaitoisesti vahvistettujen laatuvaatimusten mukaisesti.

Vuoden 2024 alusta Raision Vesi Oy ei ole enää perinyt hulevesiverkostoon kohdistuvia maksuja vesimaksuissa, vaan laskuttaa ne hulevesien verkostoa varten perustetun tytäryhtiönsä, Raision Hulevesi Oy:n kautta. Raision ensimmäiset hulevesimaksut lähtivät 31.10.2024. Hulevesimaksujen tuotot eivät sisällyneet talousarvioon.

Tuloja on tullut myös tarkastus- ja valvontamaksuista sekä Fölin liikennöintikustannusten palautuksista. Fölin sopijakunnan maksuosuus yhteistoiminnan menoihin määräytyy toimintavuoden toteutuneiden kustannusten perusteella. Lopulliset maksuosuudet maksetaan tai liikaa perityt ennakot palautetaan vuosittain heinäkuun loppuun mennessä.

Ulkoiset toimintakulut ylittivät talousarvion 516 000 eurolla, ja henkilöstökulut alittuivat reilut 200 000 euroa. Palvelujen ostot ylittyivät reilulla 700 000 eurolla. Näin ollen toimintakate on 670 000 euroa alle budjetin.

Tilapalvelut

Tilapalvelun organisaatio koostuu viidestä palvelualueesta (suunnittelu- ja rakennuttaminen, rakennusten kunnossapito, kiinteistönhoito, siivous sekä tilahallinto ja isännöinti). Toiminnan tarkoituksena on kokonaisuuden kannalta taloudellisesti, tehokkaasti ja ammattitaitoisesti tarjota ja ylläpitää tilojen käyttäjille kunnossa olevat, terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat kaupungin tilastrategiset tavoitteet huomioiden. Energia- ja ilmastosäästötoimenpiteitä ovat mm. aurinkopaneelit sekä autolatauspaikkamahdollisuuksien lisääminen.

Ulkoiset toimintakulut alittivat talousarvion 239 000 eurolla, henkilöstökulut alittuivat reilu 200 000 euroa. Myös aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat alittuivat noin 172 000 eurolla. Palveluiden ostoissa on ollut noin 5 % ylitys; 106 000 euroa. Toimintakate jäi noin 200 000 euroa alle budjetin.

Ruokapalvelut

Ruokapalvelut järjestää kaupungin varhaiskasvatustalouksien, koulujen ja henkilöstön ruokailut. Ruokapalvelut tuottaa asiakkaiden tarpeisiin perustuvia, hintalaatusuhteeltaan kilpailukykyisiä palveluratkaisuja omana työnään. Lisäksi ruokapalvelut tuottaa kaupungin henkilöstön henkilöstöruokailupalvelut, kokous- ja edustustarjoilut ja muut sisäiset ruokapalvelut, joita ovat mm. retkievää, nuorisotoimen järjestämien leirien ruokailut ja kaupungin eri yksiköiden henkilöstön koulutuspäivien ruokailut.

Keittiöissä on jatkettu biojätteen punnitsemista ja kirjaamista päivittäin ja kerätyllä tiedolla pyritään vaikuttamaan ruokahävikin vähenemiseen. Koulujen ylijäämäruoan jakelua jatketaan yhteistyössä Suomen Punaisen Ristin kanssa.

Muutoksena aiempiin vuosiin henkilöstökuluihin on huomioitu varhaiskasvatuksen yksiköissä työskentelevien siivousyksikön vakansseilla olevien seitsemän yhdistelmätyöntekijän kulut.

Ruokapalvelut / ruokapalvelupäällikkö ovat osallisina uuden alue 2 yhtenäiskoulun hankesuunnitelman laatimiseen keittiön ja ruokasalin osalta.

Ulkoiset toimintakulut alittivat budjettinsa 438 000 eurolla, josta henkilöstökulujen alitusta oli noin 400 000 euroa. Sekä palvelujen ostot että aineet, tarvikkeet ja tavarat alittuivat kumpainenkin noin 30 000 eurolla. Toimintakate on noin 480 000 euroa alle vuoden 2024 budjetin. Ulkoiset toimintatuotot ylittivät tuloarviot 38 000 eurolla ja tuet ja avustukset ylittivät talousarvion 27 900 eurolla. Myyntituotot ylittyivät noin 10 000 eurolla.

6.8. Lupalautakunta ja terveysvalvontajaosto

Lupalautakunnan strategiset ja sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 ovat pääasiassa pysyneet vuoden 2023 tavoitteiden kaltaisina. Joidenkin seurantamittareiden osalta on tehty tarkennuksia tai muita muutoksia ja mittarit mahdollistavatkin aiempaa entistä paremmin seurannan. Tavoitteiden toteutumisen mittareina käytetään mm. tutkimuksia, osallistumista asiantuntija- tai viranomaisroolissa prosesseihin sekä prosessien ja toimenpiteiden kuvaamista.

Lupalautakunta hyväksyi kokouksessaan 25.1.2024 valvontaohjelman päivityksen liittyen ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaiseen kauden 2022 – 2026 valvontasuunnitelmaan ja ohjelmaan (Raisio kaupungin lupalautakunta 25.1.2022 § 6). Valvontaohjelmaa noudattavan valvonnan tulee olla tasapuolista ja perusteiltaan läpinäkyvää.

Talousarvioon kirjatuissa olennaisissa huomioissa on tuotu esiin Pieneläinpäivystyksen suorahankintana tehdyn sopimuksen tilanne ja kustannusvaikutus. Lupalautakunta teki päätöksen (23.05.2024 § 35) osallistumisesta seutuhankinnan kilpailutukseen.

Lupalautakunta on myöntänyt avustuksia vuonna 2023 kahdelle yhdistykselle, mutta näiden myönnettyjen avustusten käytön raportointia ei ole käsitelty lupalautakunnassa päätöksen edellyttämässä aikataulussa maaliskuun loppuun mennessä. Päätöksessä 23.05.2024 § 34 on myönnetty myös vuonna 2024 avustus ja hakemus on ollut kokouksessa nähtävillä. Päätöksessä lupalautakunta on edellyttänyt avustuksen käytön raportointia seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta suosittelee, että jatkossa myönnettyjen avustusten käytön raportointia on syytä valvoa myös lautakunnassa.

6.9. Investointien toteutuminen

Talousarvion investointien sitovuus on määritelty hanketasolla. Lisäksi on monivuotisia hankkeita, joiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Nämä hankkeet on merkitty erikseen talousarviossa. Lautakunta hyväksyy hankkeidensa väliset määrärahasiirrot. Siirtoja ei saa tehdä kokonaiskustannusarvioiltaan ja toteuttamisvuosiltaan sitovista hankkeista.

Investointien nettomeno oli 37,86 milj. euroa, mikä on 4,39 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Investointimenot nousivat vuodesta 2023 noin 12,25 milj. euroa.

Investoinnit toteutuivat arvioitua suurempina johtuen siitä, että monivuotiset hankkeet ylittivät vuoden 2024 talousarvionsa.

Monivuotisten hankkeiden kokonaiskustannusarviot ja toteuttamisvuodet ovat sitovia talousarviossa. Hanke voi käyttää vuosittain kokonaiskustannusarvion puitteissa määrärahaa sen mukaan kuin hankkeen eteneminen vaatii. Hankkeen lopullinen vuosittainen määrärahan käyttö vahvistetaan jälkikäteen valtuustossa. Tiedonpuiston kouluhankkeen investointimenot olivat yhteensä 20,05 milj. euroa, jotka toteutuivat vuonna 2024 3,10 milj. euroa arvioitua suurempana. Hankkeen kustannusten toteuma on yhteensä 30,52 milj. euroa, joka on 68,6 % hankkeen kokonaiskustannusarviosta. Kuloistenniityn päiväkodin kustannusarvio vuosille 2024 ja 2025 on yhteensä 8,4 milj. euroa ja hankkeen toteuma oli 5,5 milj. euroa, 65,5 % vuoden 2024 lopussa. Nämä kaksi hanketta yhteensä olivat 25,5 milj. euroa, lisäksi muut pitkäaikaishankkeet noin 1,78 milj. euroa, yhteensä lähes 27,3 milj. euroa. Kaupunki peruskorjasi ja teki muita investointeja infraan yms. lähes 10,55 milj. eurolla.

Kaupungin investointimenot ovat olleet kasvussa viime vuosina ja tulevat kasvamaan seuraavien vuosien aikana koulu- ja päiväkotihankkeiden vuoksi. Peruskorjauksia ja infrainvestointeja tehdään rakennushankkeiden ohessa.

7. Arvio taloussuunnitelman riittävydestä

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion ja taloussuunnitelman 2024–2026 mukaan kaupungin tilikauden tulos arvioitiin 0,19 milj. euroa alijäämäiseksi. Talousarviomuutosten jälkeen arvioiduksi alijäämäksi muodostui 0,42 milj. euroa. Tilikauden 2024 tulos toteutui kuitenkin ylijäämäisenä 1,42 milj. euroa, mikä oli 1,84 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio. Tilikauden tulos sisältää jopa 2,9 milj. euron lisäpoiston. Jos lisäpoistoja ei olisi tehty, olisi tilikauden tulos ollut lähes 4,3 milj. euroa ylijäämäinen. Arvioitua parempi vuosikatteen toteuma mahdollisti tekemään lisäpoistot tilikaudella 2024.

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tuloksesta 1,42 milj. euroa tehtäisiin 1,2 milj. euron investointivaraus Tiedonpuiston koulun uudisrakennushankkeeseen. Tämän kirjauksen jälkeen kaupungin tilikauden 2024 olisi ylijäämäinen 0,22 milj. euroa.

Raision kaupungin taseen 31.12.2024 mukainen edellisten tilikausien kertynyt ylijäämä ja tilikauden ylijäämä olisivat yhteensä 24,20 milj. euroa. Raision kaupungilla ei ole vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan kuntalain tarkoittamaa katettavaa alijäämää taseen omassa pääomassa.

Kaupungin konsernituloslaskelman tilikauden tulos oli 1,02 milj. euroa. Tilikauden tulos tippui 7,42 milj. euroa vuoden 2023 tilikauden tuloksesta. Konsernin toimintatuotoilla katettiin 34 % sen toimintakuluista. Konsernin tilikauden ylijäämä oli 1,12 milj. euroa. Kaupungin konsernitaseen 31.12.2024 mukainen kertynyt ylijäämä oli 47,44 milj. euroa (46,47 milj. €), mikä on 1 845 euroa asukasta kohti (1 521 €).

Konsernin investointimenot olivat yhteensä 41,7 milj. euroa. Investointien tulo-rahoitus- tunnusluku oli 38 %, joka osoittaa, ettei investointeja pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Konsernin omavaraisuusaste on huonontunut ollen

55,2 % (60 %), mikä merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus nousi 92,4 %:iin (71,8 %), joka huonontui huomattavasti jo vuoden 2023 aikana, kun kaupungin toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet muuttuivat huomattavasti alemmalle tasolle kuin ennen sote-uudistusta ja samaan aikaan velkamäärä on kasvanut. Tunnusluku heikkeni johtuen lainamäärän kasvusta vuonna 2024. Konsernin lainamäärä oli yhteensä 76,87 milj. euroa ja se kasvoi 18,10 milj. euroa tilikauden 2024 aikana.

Taloussuunnitelma on ollut käsityksemme mukaan riittävä. Kaupungin tilikauden tulos toteutui arvioitua parempana, joka mahdollisti lisäpoistojen ja investointivarausten tekemisen. Lisäpoistettut kohteet tulisi kuitenkin myöhemmin poistaa kokonaan ja silloin niistä syntyisi kuluvaikutus tulokseen. Nyt pystyttiin tekemään alaskirjaukset, joka oli tässä vaiheessa perusteltu toimenpide. Kun investointivarausta puretaan tulevaisuudessa taseesta, niin sen vaikutus tuloslaskelmaan on positiivinen.

8. Henkilöstö

Raision maine hyvänä työpaikkana on parantunut. Kunta10-kyselyn mukaan kunta-alalla työ koetaan mielekkäänä ja työhön panostetaan. Työyhteisöissä on psykologista turvallisuutta ja lähiesihenkilöä pidetään oikeudenmukaisena. Raision suositteluindeksi nousi ja vastaajista 80,1 % suosittelisi työpaikkaansa ystävälleen (2022: 75,6 %). Kuitenkin 14 % vastaajista oli kokenut syrjintää ja yli puolella syrjintä tapahtui omassa työyhteisössä. Työpaikkakiusaamista oli kokenut 7,8 % vastaajista ja koetusta työpaikkakiusaamisesta oli ilmoittanut 58 % vastaajista.

Raision kaupungin henkilöstön määrä on henkilötyövuosina noussut 9,7 ollen vuonna 2023: 955,1 ja vuonna 2024: 964,8. Vuoden 2024 aikana valmistauduttiin myös työllisyyspalvelujen järjestämismvastuun siirtoon Raisioon.

Henkilöstön sairaus- ja tapaturmapoissaolot ovat jatkaneet laskuaan. Sairauspoissaolopäivät olivat vuonna 2024 16905 päivää (15,71 per hlö) ja vuonna 2023 18550 päivää (17,43 per hlö). Raision kaupungin maksama työkyvyttömyysmaksu vuonna 2024 oli 343 467 euroa, kun se vuonna 2023 oli 448 267 euroa. Työkyvyttömyysmaksu on näin ollen laskenut 104 800 euroa.

9. Omistajaohjauksen, konsernivalvonnan järjestämisen, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arviointi

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Raisiolle uuden konserniohjeen 11.11.2024 § 104.

Kaupungin konserniohjaus on aktiivista ja kaupunki on myös päättänyt merkittävistä muutoksista kaupunkikonsernia koskien. Kaupunki sulautti jäähalliyhtiön toiminnat omaksi toiminnakseen. Valtuusto päätti jäähalliyhtiön omaisuuden hankinnasta kaupungille 11.11.2024 § 106.

Asunto Oy Kuulaharjat on vuodenvaihteessa 2024-2025 sulautunut emoyhtiönsä Raision Vuokra-asunnot Oy:öön. Raision Vesi Oy:n 100 % omistuksessa toimintansa aloitti Raision Hulevesi Oy, joka hoitaa hulevesiviemäriin liittyvät rakentamis- ja ylläpitopalvelut.

Konsernirakenteeseen on tulossa muutoksia myös Raision kaupungin vuokrakiinteistöjen osalta, kun hyvinvointialueen käytössä olevat kaupungin omistamat kiinteistöt tulee yhtiöittää. Sote-kiinteistöjen vuokraustoiminta tapahtuu kilpailuilla markkinoilla ja on markkinaehtoista.

Puutteita sen sijaan tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan esiintyy omistajaohjauksen periaatteissa sekä sisäistä valvontaa ja sisäistä tarkastusta ohjaavissa asiakirjoissa.

Osana konserniohjauksen kehittämistä, omistajaohjausta, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on tarkoitus myös tehdä tarvittavat muutokset valmiusasiakirjoihin, riskienhallinnan käytäntöihin, sisäisen tarkastuksen menettelyihin sekä päättää omistajaohjauksen periaatteista osana strategiaprosessia. Koska nämä kehittämistoimet ja osa tarvittavista asiakirjoista puuttuvat, on kaupunginhallituksen tehtävänä valvoa ja huolehtia, että tarvittavat asiakirjat tuodaan hyväksyttäväksi ja niiden toimeenpano toteutetaan viipymättä.

Raision kaupunki on konserniyhtiönsä Raision Vuokra-asunnot Oy:n kautta merkittävä asuntopoliittinen toimija Raisiossa. Raision asunto-ohjelma on laadittu vuosille 2018-2025. Asuntopoliittiset toimenpiteet liittyvät keskeisesti myös kaupungin omistajaohjaukseen, sen sisältöihin ja konserniohjaukseen. Tarkastuslautakunta suosittelee, että Raision asunto-ohjelma päivitetään vuoden 2025 aikana.

10. Tiivistelmä tarkastuslautakunnan oleellisista havainnoista ja suosituksista

1. Valtuusto ei ole päättänyt omistajaohjauksen periaatteista lain ja hallintosäännön edellyttämällä tavalla. Omistajapoliittiset linjaukset ja omistajaohjauksen periaatteet on tarkoitus valmistella uudelle valtuustolle päätettäväksi osana strategian päivittämistyötä. Kaupunginhallituksen tulee huolehtia, että tarvittavat asiakirjat tuodaan päätöksentekoon.
2. Kaupunginhallituksen tulee päättää hallintosäännön 102 §:n mukaisesti sisäisen tarkastuksen suunnitelmasta. Kaupunginhallituksen on syytä arvioida, miten sisäinen tarkastus järjestetään siten, että se täyttää valtuuston ja kaupunginhallituksen päättämän riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edellytykset ja tarkoituksen.
3. Tarkastuslautakunta suosittelee, että osana omistajaohjausta, konserniohjauksen kehittämistä, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa laaditaan tarvittavat muutokset myös valmiusasiakirjoihin, riskienhallinnan käytäntöihin, sisäisen tarkastuksen menettelyihin ja valmistellaan uusi kaupungin asunto-ohjelma valtuustolle päätettäväksi.

Raisiossa 14.5.2025

Ari Korhonen
puheenjohtaja

Hans Våg
varapuheenjohtaja

Riikka Kilpi

Kimmo Nurmi

Sisko Jaakkola

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.